

С.С. Ткачова, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

О.Є. Чатченко, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Високі темпи змін у зовнішньому середовищі вимагають систематичного удосконалення програм підготовки менеджерів організацій. Одним із останніх вітчизняних викликів є «Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки», схвалена разом з планом реалізації розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. Головною метою Концепції є реалізація прискореного сценарію цифрового розвитку, як найбільш релевантного для України з точки зору викликів, потреб та можливостей. Розвиток цифрової економіки України полягає у створенні ринкових стимулів, мотивацій, попиту та формуванні потреб щодо використання цифрових технологій, продуктів та послуг серед українських секторів промисловості, сфер життєдіяльності, бізнесу та суспільства для їх ефективності, конкурентоздатності та національного розвитку, зростання обсягів виробництва високотехнологічної продукції та благополуччя населення.

За результатами досліджень Міжнародного кадрового порталу Head Hunter Ukraine, визначено 10 основних характеристик успішного фахівця найближчого майбутнього, переважна більшість яких безпосередньо пов'язана зі знанням та ефективним використанням найсучасніших інформаційних технологій: 1) бути крос-функціональним (працювати на перетині професій); 2) вміти працювати дистанційно; 3) бути професіоналом big date (вміти збирати та розпоряджатися великим обсягом інформації); 4) вміти самонавчатися (враховуючи стрімкий розвиток ІТ-технологій); 5) бути «універсальним солдатом» (знати декілька мов, вміти творчо мислити, володіти soft skills); 6) бути готовим перенавчатися все життя; 7) знати основи ІТ-технологій; 8) бути готовим змінювати до 10 професій впродовж життя; 9) бути спроможним до наукових дисциплін (переважна більшість видів робіт вибудовуватиметься на комп'ютерних технологіях); 10) бути готовим до крос-культурних переміщень (до роботи в різних країнах світу).

Підготовка бакалаврів за спеціальністю 073 «Менеджмент» та магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» у ХДУХТ здійснюється з урахуванням

впливу вищевказаних чинників зовнішнього середовища та визначених характеристик успішного фахівця майбутнього. Поряд з традиційними підходами, стрімкий розвиток інформаційних технологій надає можливість підвищувати рівень практичної підготовки менеджерів організацій, завдяки використанню завдань в онлайн-режимі. Так, під час викладання професійно-орієнтованих дисциплін з менеджменту, таких як: «Операційні системи і технології в торгівлі та ресторанному господарстві», «Операційний менеджмент», «Система прикладних методів менеджменту торгівлі та ресторанного господарства», «Управління змінами» та ін., в якості завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів визначаються наступні: аналіз досвіду роботи успішних закордонних та вітчизняних компаній на сайтах, бізнес-сторінках у соціальних мережах; знайомство з кейсами успішних бізнесменів під час перегляду проєктів на кращих YouTube-каналах про український бізнес, таких як: канал А. Федоріва (874 тис. переглядів), канал Big Money Євгена Черняка (3,24 млн. переглядів), «Зеинтервьюер» (807 тис. переглядів); знайомство з учасниками та результатами національних премій у різних галузях сфери гостинності та торгівлі; знайомство з компаніями-учасниками фестивалів, професійних виставкових заходів тощо; перегляд майстер-класів, виступів успішних бізнесменів під час круглих столів і конференцій, участь у бізнес-тренінгах в онлайн-режимі; використання відео-матеріалів з організації операційної діяльності передових компаній; використання відео-матеріалів телепроєктів: «Ревізор. Магазины», «Ревізор з М. Тищенко», «Найкращий ресторан з Р. Сенічкіним» та ін. На кафедрі менеджменту організацій поширюється практика розробки тренінгів з професійно-орієнтованих дисциплін з менеджменту. Досвід проведення тренінгів свідчить про високий рівень зацікавленості студентів та наявність технічних можливостей для якісного виконання завдань.

Отже, під час підготовки конкурентоспроможних менеджерів організацій в умовах розвитку цифрової економіки основними векторами вважаються: швидкість – навчання повинно відповідати вимогам часу; доступність матеріалів у режимі реального часу, що спрощує отримання нових знань; міждисциплінарний контент – напрям, який прибирає жорсткі межі між виробництвом, бізнесом та іншими сферами, тому вимагає об'єднувати знання з різних сфер життя; ентузіазм і мотивація – базові принципи, в яких викладачі стають координаторами, а студенти – учасниками в онлайн-режимі.